

PROPRIETAR-DIRECTOR

AUGUSTIN POPA

Redacția și administrația
BLAJ, JUD. TÂRNAVA MICA

INSERATE

Cf. regulamentului de a-
plicare a tarifului comer-
cial, categoria V.

Unitatea

REDACTOR

DUMITRU NEDA

Foafe înscrise în Registrul de
Publicații al Trib. Târnava-Mică
sub Nr. 2—1938.

ABONAMENTE

Pe un an . . . 300 Lei

Pe 6 luni . . . 180 Lei

Pentru străinătate 900 Lei

Foale bisericescă-politică — Apare în fiecare Sâmbătă

Secerătorii sunt puțini

(+) Veacul nostru e veac materialist. Vițelului de aur i-se închină mulțimi de neînchipuit. Și cu toții se sbat să se procopsească repede și cât se poate mai fără osteneală deosebită.

In vâltoarea aceasta nebună sluga lui Hristos e îndatorat să câștige suflete pentru împărăția lui Dumnezeu. Om fiind însă și dânsul și fiu al veacului său, se molipsește ușor de duhul vremii. Levitul idealist și tânărul preot apostol fără de arginți pe îndelete, cu trecerea anilor, se schimbă nu numai la față, ci și în judecată, devenind, uneori, rob al materiei, în dauna duhovniciei.

Adevărat că grija familiei e povară și datorie mare. Asta însă nu înseamnă că păstorul sufletească poate întrece în sgârcenie pe Harpagon. Patima aceasta doar' e cea mai rea dintre toate, după cum zice sf. Ioan Gură de aur, și e boală fără leac. Și nimic nu-l face pe preot în ochii enoriașilor mai respingător decât această meteahnă.

Sub acest raport e nevoie de deosebită luare aminte. Omul e pofticios din fire după bunuri lumești. Slujitorul altarului trebuie însă să fie stăpân pe pornirea aceasta. El caută să-și aducă mereu aminte că e părinte, nu om de afaceri și că-i robul robilor lui Hristos, nu stăpân, căruia să-i vină toate de-a gata. Sf. Carol Borromeul când numea un preot la parohie nu zicea: „Îți dau parohia cutare“, ci: „Te dau parohiei cutare“.

Fiii lumii acesteia pot zice de unul sau de altul dintre semenii lor: S'a logodit cu milionul. Despre slujitorii altarelor însă nu-i îngăduit să se poată svoni că vânează miișoarele dela morți și dela vii, numai să se înstărească ei și ai lor. Sunt, nu odată, cazuri că slujba cununiei, înmormântării, ș. a. trebuie făcute fără nici o plată, și vai de obrazul celui ce umblă să scoată cu orice preț ceea ce i-se cade pentru osteneală.

Ne cunoaștem preoții de enorie. Și-i dorim pe toți secerători desinteresați în holda Domnului. Căci secerișul într'adevăr e mult și cere muncitori destoinici și ostenitori din conștiință, de dragul Stăpânului. Satele noastre fremătă de suflete dornice după soarele mântuirii. Și așa-s și voinicii ce înfruntă urgia câmpurilor de luptă: Vreau nu numai viața trupului, ci și a sufletului. — Binecuvântați sunt râvnitorii pentru ca aceste doruri să se împlinescă!

Un sfânt din Evul Mediu are un cuvânt nu se poate mai potrivit: Non pascent boni pastores ut comedant, sed comedunt ut paseant. Spus cu alte cuvinte (în interpretarea P. Valuy): O parohie nu-i o turmă de muls, ci o turmă de purtat la pășune bună. — E așa de bun sufletul credincioșilor noștri. Deie-ne Domnul sămânători și secerători vrednici de el!

„...Zilele rele sunt“

de Petru Domșa

S'ar părea banal a accentua din nou, că trăim vremi grele, nespuse de grele și nesigure, totuși nu putem urma struțului, băgându-ne capul în nisip, ci siliți suntem a constata realitatea. Se clatină totul împrejurul nostru, ceva necunoscut ne pândește, ceva ce ar putea să ne desorienteze.

Ori în care parte am privi, nu vedem o licărire cât de minusculă de ajutorare din partea oamenilor, toți fiind neputincioși și cuprinși de aceeași nesiguranță apăsătoare. Totuși — durere — mulți foarte, așteaptă mântuire numai dela oameni! A uitat „omul“ să-și ridice privirea spre Acel carele toate le ține cu a Sa mână...

Ne vom înșira oare și noi în rândul acestora? Nu! Un hotărât, nu! ci vom urma sfatul sfântului Augustin, carele ne spune: „Ți-e sufletul zdrobit? — ridicăți privirea spre ceriu și nu vei mai respinge jertfa, ce o pofteste Domnul dela tine! Dacă s'a înstăpânit în inima ta dragostea lui Dumnezeu, atunci vei privi cu dispreț la ceea ce mai înainte ai admirat. Privește păsărica, ridicându-se sus în văzduh n'o mai poate ajunge arma vânătorului. Asemenea și tu, ridicându-ți mereu privirea și gândul către ceriu, vei fi imun împotriva desertăciunilor lumii și a indoelii...!“

Privirea spre ceriu și cugetul la fericirea viitoare înveselește, întărește și mângăie inima întristată a omului cuprins în valurile lumii. Să nu uităm apoi nici cuvintele Ecclesiastului: „și nimica nu este nou sub soare“ (1-9). Toate se schimbă, pier, singur Dumnezeu rămâne. Nu știm ce ne-a rezervat viitorul, și încă poate prea apropiat...! una știu însă, că: slujim Domnului!

Dela aceasta nu ne va putea abate nimica și nimeni: „nici moartea, nici viața, nici ingerii... nici celea de acum, nici celea viitoare, nici orice altă făptură, nu poate să ne despartă pe noi de dragostea lui Dumnezeu, carea este în Hristos Isus Domnul nostru“. (Rom. 8. 39). Altfel ne-am pierde rațiunea existenței noastre.

„Ci un lucru trebuiește“: partea Mariei; sufletul nostru și a celor incredințați nouă, scopul primordial al slujbei noastre.

În acest timp excesiv de materialist, — firește că nu timpul ci omul e de vină — oare vom depune armele? Ne vom face ca fiii lumii?

Nu! ci dimpotrivă, acuma e mai mare nevoia de Cuvântul Domnului, de învățătura dumnezeiască: „Luptă-te lupta cea bună a credinții, apucă-te de viața de veci la carea și chemat ești“. Cauza „tuturor relelor“ a definit-o Apostolul neamurilor de aproape 2000 de ani: „iubirea de argint, pe care unii

politindu-o, au rătăcit dela credință și s'au pătruns cu dureri multe. Iar tu omul lui Dumnezeu fugi de acestea, și urmează dreptatea, evlavia, credința, dragostea, răbdarea, blândetele!“ (I. Tim. 6, 10-12).

Iuda a căzut pentru că „avea pungă și purta ce se pune într'ansa“, aceasta l-a dus la perire, nu dragostea de săraci, de aproapele ori de Dumnezeu.

Oare nu e și azi aceeași rădăcina relelor? Ce alta cauzează ură între frați — rudeni, țări și popoare? Care-i cauza războaielor? Un nebun aruncă peatra în fântână, și zece înțelepți nu o pot scoate!

Pornește stânca pe povârniș la vale; și cei cari au îmboldit-o nu o mai pot opri, la locul unde, în orbirea lor, au crezut!

Grea luptă avem de purtat — incolții adeseori și din partea acelor dela cari am aștepta îmbărbătare — dară să avem credință, căci întru răbdarea noastră vom dobândi și sufletele noastre și a celor incredințați nouă. Bineînțeles că nu o răbdare inactivă — leneșă — ci una lucrătoare, plină de râvna sfântă pentru împărăția lui Dumnezeu pe pământ!

Da răbdare, multă răbdare ne trebuie ca să putem păstori cu fruct, pentru că și astăzi sunt mulți pe cari i-ar putea apostrofa orbul din naștere: „asta este minune, că voi nu știți de unde este, și el a deschis ochii mei“. (Ioan 9. 30) Caută mântuire la oameni — nu la Tatăl din ceriu; se depărtează tot mai mult, zicând cu fariseii: „Crezut-a cineva din domni într'insul sau din farisei?“ (Ion 7. 48).

Lupta e grea, dar și răsplata va fi mare. Nu la oameni însă... Incinși cu armele lui Dumnezeu: platoșa dreptății, evanghelia păcii, pavăza și sabia credinții, vom birui. Astfel înarmați, să ne ridicăm, ca păsărica, sus în văzduh, către ceriu inima și sufletul, peste efemerul zilei, și vânătorul: indoiala, slăbiciunea nu ne va putea ajunge, va pieri.

Sufletul va rămâne curat și înălțați în cuget vom înălța și pe cei incredințați nouă. Doar nu suntem singuri, Domnul e cu noi, și atunci cine poate fi împotriva noastră? Iar acestea nu sunt vorbe goale, ci făgăduința Mântuitorului și Învățătorului nostru.

Să fim deci trezi, mai activi ca ori când, mai zeloși, tuturor toate făcându-ne, ca nu cumva evenimentele să ne treacă peste cap, înecându-ne în întunecime!!

Lozinca satanei: „Audacter calomniare, semper aliquid adhaeret“, n'a perit, nici sprijinitorii ei, ci stau ascunși, mascați, pândind momentul oportun, ca cu mai multă furie, să se asvârle asupra lui Hristos. — Nu putem rămâne în fața acestor primejdii „nici cald,

nici rece, căci vom fi lăpădați de Domnul, ci să fim încălziiți de dragostea lui Dumnezeu, curățiți prin focul suferințelor, saturați de focul dragostei lui Dumnezeu și atunci căldura noastră va cuprinde și pe alții și va lumina calea ce trebuie să o urmeze ori ce creștin în toate împrejurările. Altfel: „pierira ta din tine Israile!“.

Să avem conștiința liniștită a datorinței împlinite cu sinceritate, dragoste și fără gânduri ascunse! Cu Isus, în numele lui Isus și pentru Isus!

Durerea Sfântului Părinte. Bombardarea Romei și distrugerea vechei basilice a Sf. Laurențiu au însemnat o lovitură deosebit de dureroasă pentru Vicarul lui Hristos. Pius XII a ținut să vadă personal tragica acțiune militară. Dela ora 11 dimineața a urmărit neconținut sborul bombardierelor până la 14,10.

După încetarea alarmei, fără a fi încuștințat pe nimeni, Papa a plecat cu mașina spre cartierul Sf. Laurențiu, unde se află venerabila biserică precum și faimosul cimitir „Campo Verano“. Știrea s'a răspândit ca fulgerul și numai decât mulțimile au început a curge din toate părțile, adunându-se cu miile în jurul Părintelui. Călcând peste ruinele fumegânde, Papa a îngenunchiat la altarul din mijlocul ruinelor basilice, unde a rostit rugăciunea „De profundis“, răspunsurile dându-le miile de credincioși îngenunchiați în jur. Apoi Pontificele a adresat mulțimii cuvintele acestea:

„Astăzi mai mult decât oricând particip la durerea celor loviți de urgia și sălbătăcia războiului. Această durere a poporului, rog pe Dumnezeu să o transforme în forță spirituală și morală, pentruca fiecare să-și îndeplinească datoria de creștin conformându-se în totul voinței Celui de sus“.

După ce a primit binecuvântarea, mulțimea s'a înghesuit să sărute inelul pontifical în număr așa de mare, încât mașina Papei s'a deteriorat și Sfântul Părinte a fost nevoit să se întoarcă la Vatican într'un automobil particular.

A doua zi Marți, Sfântul Părinte a adresat Cardinalului Fr. Marchetti Selvagiani, vicarul său general pentru eparhia Romei, o scrisoare emoționantă. Vibrează în rândurile acestei adrese toată iubirea Sfântului Părinte pentru Cetatea eternă, sfințită prin atâtea amintiri glorioase ale creștinismului și îndobitită toată cu bogăție de artă incomparabilă. Amintește multele strădanii ce le-a depus pentruca măcar acest centru de viață creștină să fie ferit de distrugeri. A trebuit să constate acum, cu multă amărăciune, că n'a isbutit. Face acum un nou apel îndurerat la sentimentele de omenie și caritate creștină ale beligeranților, îndemnând în același timp pe credincioși să-și intensifice ardoarea rugăciunilor pentru adevărata pace atât de mult așteptată.

Acest apel și îndemn ne sună și nouă și tuturor creștinilor de pe glob, fiindcă toți fără deosebire sângerăm în acest cumplit măcel și dorim să se arate cât mai curând peste lume curcubeul păcii.

Există dreptate în România!

Și lumina sfântă a dreptății a răsărit și la Cib, odată cu ziua de 13 Mai a. c., când, după 19 ani de neagră nedreptate Justiția ne-a dat câștig de cauză.

O bună parte a clerului și a intelectualității noastre poate își va aduce aminte că în cătunul *Cheile-Cibului*, dela extremitatea sud-vestică a jud. Alba, în anul 1924, ne-a fost răpită biserica și averea ei de 29 jug., în mod samavolnic, când cu învolburările de aci, dela Poiana și de aiurea. De atunci, după multe târăgăneli și nenumărate călătorii și expuneri a „crudei realități“, după ce s'a tot trecut cauza prin toate forurile justiției, câștigând noi, strălucit, în toate instanțele, până la ultima: la Inalta Curte de Casație, care prin decizia Nr. 335—942, Sec. I, a încoronat cauza în mod definitiv și inapelabil!

Așa s'a făcut că în Joia de 13 Mai a. c., am avut fericitul prilej de a primi din

mâna legii, cu gravitate și demnitate juridică, bunurile ce ne fuseseră răpilate. Cinste și recunoștință Justiției române, care a făcut prin aceasta un act de înaltă și răsunătoare dreptate! — Și cinste celor ce mult și multe au suferit, — dintre cari unii-s în viață, iar alții cu cei drepti către veșnicie s'au călătorit, între care cel dintâi este arhiereul *Alexandru*, cândva *Niculescu*, carele a avut această cauză la inima sa până la ultimul minut al vieții sale. Mult a pățimit dânsul pentru această cauză, s'a rugat, a lăcrimat și cu creștinească răbdare a lucrat. Și iată că roadele neasemuitei sale trude și jertfelnicii sunt azi încununat de laurii biruinții: cu două biserici și două parohii la Cibul de altă dată. Pe autorul broșurei „Văzut-am lumina cea adevărată“, l-a ținut Domnul viu să vadă chiar în zilele aceste, că Sf. Unire aici nu a închis ochii pe vecie...!

Unde este păr. *Dr. Ioan T. Marianescu* cel ce fusese escortat cu jandarmii de aici? Dar inimosul cantor *Irimie Boca*, cel ce fusese tras prin judecăți pentru credință? Dar fostul nostru prigonitor primarul *Dionisie Popa* — groaza și spaima uniților, — și-apoi cel mai pocăit convertit la Sf. Unire!? Și-apoi curatorul *I. Cristea*, *I. Barb* și alții, care-și dorm senin somnul veșnic sub glie, — dar sufletele lor veghează și se bucură de învierea dreptății aici, în locul pățimirii lor...!

Dar cei vii! Desigur Ex. Sa Preașt. nostru arhiereu eparhiot *Dr. Ioan Bălan*, apoi savantul și inimosul prepozit catolic *Dr. Nicolae Brinzeu*, cel ce dintre c. dinafară mai mult a suferit și s'a obosit în cauza noastră, când pentru noi era să-l coste cât pe aci viața! Dar păr. canonic *I. Ienea* și *V. Paveloni*, fam. păr. *I. Traian*, preoții *S. Buglea*, frații *Nicolae* și *Victor Botici*, și alți?!

La acest loc cade-se se pomenim cu laudă atât zelul cât și iscusința dd. avocați *Dr. Alexandru Fărcășanu* și *Dr. Ov. Radeș* — *Zlatna*, *Dr. Gregoriu German* de cănul corp. adv. *Alba-Iulia*, *Dr. Ionel*

FOIȚA „UNIRII“

Cultul biruinței de sine

— Convorbiri —

Melania: Am cetit împreună cu colegele mele, de mai multeori, finalul convorbirilor ce le-ați avut cu părintele catehet, care a adus vorba despre instinctul sexual. Colegele mele m'au ales pe mine, ca pe fosta dv. elevă, să vă rog să spuneți mai pe larg cum înțelegeți „călcarea peste păcat“ și „spulberarea lui în vânt“? Ideea ne-a atras atenția foarte mult.

Eu: Părintele catehet a atins problema tangențial. E o problemă gingașă, dificilă, împreună cu primejdiile și cu răspunderi. Dar, nu e mai puțin adevărat, că e o problemă ce-și așteaptă rezolvarea.

Melania: Ar vrea părintele catehet să fie distrus instinctul sexual?

Eu: Nu, hotărît, nu!

Melania: Cine a sădit în om instinctul sexual?

Eu: Dumnezeu!

Melania: Atunci, de ce atâta severitate cu elevele?

Eu: Fiindcă nu au libertate.

Melania: Cum să aivă, dacă le este răpită?

Eu: Melania, văd că ți-ai calculat bine întrebările.

Melania: Pentru trei rânduri scrise cuviincios unui băiat, vine dojana și pedeapsa. Asta nu mai e libertate.

Eu: Ți-aduci aminte că Isus vorbea samarinencei despre o apă vie, care, dacă o bea nu mai însetoșază. Așa este și o libertate vie, care stăpânește instinctul sexual.

Melania: Avem o colegă, Victoria, care se știe înălța cu spiritul. I-ar face plăcere să discute despre libertatea vie. Eu sunt mai realistă, mie îmi place să vorbesc în concret.

DV. admiteți conveniri ale fetelor cu băieții?

Eu: Da, hotărît, da. Mai mult, preconizez conveniri organizate, cum ar fi de ex. a sta la masă, a merge la biserică, a vedea un spectacol, a face o excursie, băieții cu fetele.

Melania: Direcțiunea școlii nici n'ar vrea să audă de așa ceva.

Eu: Direcțiunea școlii aplică metoda represivă cu rezultate mulțumitoare numai la aparență. Indată ce încetează amenințarea, elevii și elevele nu mai sunt capabili de a rezista, nu pot lua atitudini în mod liber, fiindcă la formarea lor nu au libertatea vie. Atât elevii cât și elevele caută ocazii să calce peste dispoziții, ce le face mare plăcere.

Melania: Voința dv. e să fim supuse rigurilor toată viața?

Eu: Dar voința mea nu are importanță. Voința mea și voința d-tale nu sunt certitudini. Eu aș vrea ca substituindu-mă unui educator, să găsim legea naturii, care e legea lui Dumnezeu, legea religioasă și să ne îndreptăm nu voința, ci viața după ea. Voința noastră e atât de fragilă! Viața e o realitate permanentă.

Tolstoi meditănd asupra naturii omenestii, în legătură cu instinctul sexual, a ajuns la convingerea, că prea mult desechilibrează prin turburările lui, oamenii, încât îi duce până să-și pue capul la roata trenului ca pe Ana Carenina. Drept remediu preconizează, pur și simplu, extirparea instinctului sexual, ca să fie silită natura să-și găsească altă ieșire. Această extravagantă ar vrea să suprima hlamida smălțuită a insectelor, ornamentația pânului, ar vrea să nu mai fie flori cu petale, ca să nu aivă unde ateriza albinele, vehicule de polen. Chiar în aceste metafore se revarsă creația lui Dumnezeu.

Freud, un evreu, vrea să fie mult mai realist când pune în viața noastră primatul sexualității, ca să fie combătut de însuși elevul său vestit Adler. Doctrinile lor nu au accepțiuni generale, dar ambii ne-au învățat, că viața noastră spirituală nu se petrece numai în cercul luminos al conștiinței, unde se

Pop — Cluj, Dr. Fabius Gelejeanu — Lugoj și Dr. Sever Andru — București, acesta din urmă, deși ortodox, dar văzând o cauză dreaptă, a apărat-o cu însuflețire. Cât pentru plata acestor apărători ai dreptății, țin să încreștez faptul, că toți dd. advocați credincioși ai noștri, pentru multele oboseli și cheltueli avute cu apărarea justei noastre cauze în toate instanțele juridice, n'au pretins nici o altă remunerație, nici dela noi nici dela adversar, decât doar ca subsemnatul să celebrez câte o sf. Liturghie pentru familiile Dlor, și pentru morții familiilor lor.

Bucuria noastră e mare, sinceră și curată. Și nu ne îndoim că va fi și a altora. — A tuturor celor de bine. Pentru că s'a făcut încă odată dovada că în România există dreptate!

Pr. Sabin Olea

Un om de ispravă

Cu câțiva ani în urmă, cu prilejul congresului Astei la Tg. Mureș, într'una din sălile Palatului Cultural, un harnic dascăl din Porcești Mureșului își înjghebase un muzeu care era opera vieții lui de până atunci. Am trecut și noi pe dinaintea lucrurilor expuse vederii publicului și ne-am minunat întâi de bogăția și varietatea materialului adunat de tânărul dascăl, care veri dearândul a cutreerat pe jos, din sat în sat, aproape tot Ardealul, ca o albină harnică, adunând tot ceea ce documenta veacurile de viață românească pe aceste meleaguri, apoi de splendorile artei țărănești. Ca și noi, s'au minunat mulți. (L-am auzit pe d. Em. Bucuța spunând: „E uimitor ce a putut strânge băiatul acesta prin modestele lui mijloace materiale”). Dar puțini au știut să dea glas admirației lor. Intre ele, cel mai autorizat a fost al d. H. Sthal în „Sociologia Românească”, revista Institutului Social Român de sub conducerea d. prof. univ. Dim. Gusti. A scris frumos și simțit, așa cum merita truda unui tânăr idealist,

i-am putea spune, scornitor de izvoade românești. Dezastrul țării prin prăbușirea hotarelor din toamna lui 1940 a fost un dezastru și pertru strădania de 12 ani a neîntrecut de sârguinciosului dascăl de pe Valea Mureșului de sus. Muzeul lui, o adevărată bogăție națională, a rămas în mâinile dușmanilor... Dascălul fusese concentrat, iar superiorii lui l-au desconcentrat prea târziu ca să mai poată salva ceva.

Multă vreme n'am mai auzit nimic despre întreprinzătorul dascăl *Justin Handrea* — știm că în exagerata lui modestie ar fi vrut să nu-i spunem numele.

Ănul trecut, pe timpul acesta, apropiindu-ne de lunca Donului, am poposit într'un sat de tătari în regiunea dunelor de nisip. Aici ne-a căzut, din întâmplare, în mâini un număr din „Ardealul”, gazeta refugiaților ardeleni aciuiați în Capitala țării. În coloanele ei am citit mai mult un articol decât o dare de seamă, în care se releva importanța căminului cultural al refugiaților ardeleni din București, și vorbea în termeni elogioși de numele celui de care se leagă această extrem de utilă și frumoasă realizare ardelenescă.

E al lui Justin Handrea. Ne-am bucurat, ba, să fim sinceri, am încercat un sentiment de orgoliu regional. Va să zică, nu s'a astâmpărat omul până n'a adus în mijlocul Capitalei mirosna de istorie și autohtonism ardelenesc; ceea ce făcuse într'o altă formă prin muzeul său. Nu și-a putut aduce podoabele și raritățile muzeului, dar a adus dragostea și dorul pentru aceleași preocupări. Grație sârguințelor lui Justin Handrea, în fiecare duminică și sărbătoare în parcul dela „Muzeul Satului” (fostă „Luna Bucureștilor”) pe șoseaua Kisseleff, se adună mii de țărani și intelectuali ardeleni. Aceste întruniri ale lor au devenit atât de impunătoare încât au atras și atrag pe mulți bucureșteni, chiar și pe streini, căci cel din capul căruia ieșise ideea acestui cămin, a avut grijă să-i fixeze rostul și programul de activi-

tate, norme pe care și le-a însușit și Fundația Culturală Regală „Regele Mihai I”:

a) de a îndruma viața locală a refugiaților; b) de a strânge rândurile între toți refugiații din toate clasele sociale, formând o permanentă legătură între ei; c) de a alina suferințele; d) de a ține trează conștiința asupra drepturilor noastre vremelnice încălcate; e) de a face operă culturală și educativă pentru tineretul refugiat; f) de a face cunoscut specificul regiunii: port, joc, cântec, limbă, datină, literatură, artă, etc., în cercuri cât mai largi; g) de a lupta pentru menținerea sănătății trupului și sufletului și al specificului ardelenesc.

Activitatea aceasta, prin urmare, e grupată și orientată în trei mari direcții: I Cultura sănătății; II Cultura minții și a sufletului; III Cultura muncii (activități practice).

Mai nou aflăm că tot dsa, în cadrul activității acestui cămin, a inaugurat editarea unor cărți cuprinzând figuri mari de cărturari ardeleni, desigur destinate țăranilor refugiați.

Ce bine ar fi, dacă am avea în fiecare colț de țară câte un Justin Handrea!

N. Albu

Duh cu duhneală. În articolașul nostru *Poate c'asa-i mai academic*, dintr'un număr trecut, am ținut să spunem și noi un cuvânt în legătură cu o ieșire a d. Blaga. Cetitorii își vor aduce aminte că-i vorba de o jignire necuviincioasă a memoriei preotului-scriitor blăjan Alex. Grama.

Nici prin minte nu ne-a trecut să facem judecată asupra operei complete a celui căruia-i sunau rândurile noastre. Am pomenit câțiva cari au făcut acest lucru, trecând intenționat peste celea scrise de d. Nichifor Crainic în „Gândirea” (Nr. 3 din 1943), socotindu-le de-adreptul vătămătoare pentru d. Blaga. Mai ales când ne gândim că și acesta e unul tocmai dintre gândiriști. Și încă dintre cei de frunte.

Am vrut atâta: să încreștam o ieșire

asociază, se combină și se impletesc reprezentări, ci forțele noastre zac latent în subsolul conștiinței noastre, în inconștient. Dacă sondăm subsolul conștiinței noastre, ne îmbogățim cu câștig de puteri nouă, care ajută eului nostru d. ex. să învingă sexualitatea și să o stăpânească.

În lupta ce o dă eul cu turburările, cu impulsurile ce le provoacă instinctul sexual, normal este să învingă eul, și atunci nu e departe călcarea peste păcat și spulberarea lui în vânt, cum ar spune religia, într'un avânt generos și entusiasm pentru binele tinerimii. Știința psihologică constată, că sexualitatea e învinsă și îndrumată de eu. Dacă învingerea n'ar reuși, ființa omenească e bolnavă cu spiritul.

Melania: Trebuia să fie aici și Victoria, poate ar avea și ea ceva de zis. Noi de multe ori vorbim, că ni-se face o educație plină de ipocrizie. Par'că noi nu știm și nu vedem zilnic, cum tocmai aceia, care ne antrenează mereu la supunere către legile religioase, chiar ei și ele le calcă.

Mă simt și eu în luptă cu instinctul sexual, dar trebuie să mărturisesc, că nu mi-a reușit s'o duc la bun sfârșit. Ne trebuie razim din afară, nu numai din interiorul nostru — cum spuneți dv.

Eu: Melania, nu urmăresc să am un succes oratoric ori dialectic, ar însemna să

schimb fondul pentru o formă oarecare. — Te rog să fii incredințată, că ori de câteori vei căuta vini pentru propriile insuccese în afară de ființa proprie, de atâtea ori ai apucat drumul greșit.

Te mai rog să-ți aduci aminte de păcatoasa alungată cu pietri, care s'a refugiat la Isus. — „Numai acela să ridice piatra, care se simte nevinovat” — a spus Isus și toate pietrele au căzut din mâni.

Cu evocarea acestui episod din viața Mântuitorului, vreau să spun că toți oamenii au fost vinovați și suntem toți și azi și probabil vor fi și în viitor urmașii noștri. De aceea nu putem ridica peatra unul contra altuia, nu ne putem face părăși unul contra altuia, dar ne putem ajuta unul pe altul. În acest spirit de colaborare între generații, sunteți ajutate de părinți, de cateheți din momentul în care ați intrat în epoca puberă până dincolo de adolescență, adevă în trecerea peste vrâsta ingrătă, cum au numit-o psihologii și în care acum vă găsiți, când sufletul, băiatului și al fetei deopotrivă, este asemănat cu o barcă pe care o poartă valurile în furtună și cârmaciul nu e destul de destoinic.

Ca o viitură de ape ce rupe pomii și împinge bolovanii în cale, așa vine instinctul sexual. Nenumărate tendințe își produc efectul și o dorință nebună de a procura ființei plâpânde plăceri până la distrugere, își face loc în sufletul băiatului și al fetei.

În epoca aceasta de răsvrătire a organismului și a simțurilor, apar semne care pot pune în gardă pe conducătorii de conștiințe. Băiatului i-se schimbă vocea, fetei i-se modifică corpul. Dar, nici semne morale nu întârzie să apară. Fata aici e de o tandreță neobișnuită, aici e morocănoasă îngrijorător. Este cutropită de o *curiozitate* față de sexul celălalt, care o roade și, chiar de aceea să fie sigură, că Duminica viitoare va sta la masă față în față, îl va vedea cum mănâncă, cum bea și se va convinge că se găsește între aceiași camarazi de joacă din copilărie, numai instinctul sexual i-a pus pe ochi un paienjenis, care o silește să exagereze însușirile băiatului, să și-l închipue altfel, să-l vadă cu ochii imaginari, așa cum deseori îi apare fermecător în vis. Visul, în cazul acesta, nu e altceva decât niște imagini vizuale, în clipe lipsite de control. Atracția nu e o fatalitate, cum îi place fetei să creadă și ca urmare să imprăstie superstiții în jurul său.

Și, dacă în dormitorul din internat mai umblă din mână în mână o carte soiouă cu descrieri fiziologice, nu-i mirare pentru plâpândul corp omenesc, prins de simțuri și maltrat de instinctul sexual, ca de un lup flământ cu rânjet de fiară, că se sbate otrăvit.

(Va urma).

Toma Cocșiu

nenorocită a unui om pe care l-au hărțuit destui frați de strană până mai ieri-alaltăieri, și alții ceva mai depărtați de orice strană cu proprietari de bărbi și singhelie, și care cuminte și dem lucra dacă răspundea acestora după cuviință, nu să se repezească la cinva care-i mort de mult și ca atare nu mai poate da lămuriri celor ce ar mai avea lipsă de ele și după câte s'au dat până acum. Un academician și scriitor fecund pe atâtea tărâmurinumerai așa se cădea se purceadă, calea aleasă de d. Blaga nefiind nici glorioasă nici convingătoare. Dimpotrivă: stârnește desiluzie și indignare.

Filosofia aceasta e simplă de tot. Un înțelept dela o gazetă de sub Tâmpa nu înțelege (?) însă fondul chestiunii, sare ca prostul din tufă și, după ce confundă subtitlul articolului cu articolul însuși, citează din el cu greșeli ce-i arată gradul de cultură (pentru dânsul bogoslovie = teologie) cum am scris noi, e blagoslovie), și face spirite de Mitică în marginea scrisului nostru. Ca să încheie: „Aștia discută, așa dar, pe Lucian Blaga și vor să-l pună la punct. E o jale și un haz întreg“.

Adevărat: e jale să vezi pe Prostănache în postură de judecător. Dar haz n'are de fel.

Știri mărunte

Școala se începe la 1 Septembrie. Ministerul culturii naționale, al cultelor și artelor, direcția învățământului secundar, aduce la cunoștință următoarele: Cursurile școalelor vor începe în ziua de 1 Septembrie 1943, orele 8 dimineața. Pentru aceasta se vor face următoarele lucrări premergătoare: 1. Examenle particulare se vor da între 15-30 August a. c. 2. Examenle de corigență, de diferență și de admitere în clasele I și V se vor da între 20-25 August a. c. 3. Inscriserile și reinscriserile elevilor se vor face între 25-30 August a. c. — Cererile de înscrieri pentru elevi sunt a se adresa direct școalelor respective, unde se vor face înscrierile între 25-30 August a. c.

Prima sf. împărășanie la București. Tânăra organizație marianistă a Bucureștilor a ținut ca să organizeze și anul acesta serbarea primei împărășanii a copiilor din parohia VII București. Datorită colaborării dintre parohul I. Greabu și inimoasa președintă a reuniunii „Sf. Maria“ din București, dra Maria Angelin, această serbare din ziua de Sf. Treime a fost, cași cea din anul trecut, la înălțime, în toată puterea cuvântului. Capela romano-catolică dela București-Costeasca, unde deja e în al treilea an că se îndeplinesc funcțiunile sacre pentru credincioșii greco-catolici, a fost arhiplină. În fața altarului împodobit frumos stau în primele bănci sfinși cei ce se vor cumineca pentru prima dată, îmbrăcați în alb și cu luminări în mâni. Răspunsurile la sf. liturgie sunt date de ei, fapt care a impresionat foarte mult. O simțită cuvântare ține apoi par. I. Greabu, arătând însemnătatea sf. euharistii respectiv a sf. împărășanii pentru cimentarea și trăinicia legăturii dintre Dumnezeu și om. Apoi într-o tăcere adâncă și ordine desăvârșită „cu frica lui Dumnezeu, cu credință și cu dragoste“ se apropie un șir lung de miri și mirese a lui Isus de Sfintele Taine. Urmează apoi ceilalți elevi și, cea ce a fost mai mult decât impresionant, urmează împărășania părinților tuturor elevilor. După rugăciunea de pacé și unire se împart elevilor cărți de rugăciuni și alte amintiri de prima împărășanie precum și o gustare, servită de doamnele Popa-Pop și dra Trifan, cari au dat concursul trei președintă, în această neuitată zi de 14 Iunie 1943.

Fapte de laudă. Comitetul județan (Tr. Mică) de Patronaj și-a ținut, în 28 Iunie c., la Blaj, ședința obișnuită, sub presiunea d. Dr. Iosif Pop, prefect județan. Cu acest prilej s'a luat la cunoștință, cu plăcere de înțeles, că s'au înființat 10 cămine de zi pentru copii dela 2-7 ani; s'au format trei premii 5000 Lei, 3000 Lei și 2000 Lei pentru premiarea celor mai distinse conducătoare de cămine; s'au

organizat 6 colecte care au avut ca rezultat (dimpună cu cecece a dat apelul d. prefect în toamna anului trecut) 4.403.045 Lei; s'au dat armatei efectele câștigate „în natură“; s'au împărțit 1700 perechi de opinci, și s'a făcut și mult alt bine, mai ales cantinelor mai sărace din județ.

Câți studenți și studente avem la universitatea din Sibiu? Numărul studentelor și studenților români uniți dela Universitatea „Regele Ferdinand I“ din Cluj-Sibiu în anul școlar 1942-1943, a atins cifra de 550. Repartizați pe Facultăți: Medicină: 286; Drept: 194; Litere și Filosofie: 70.

Serbarea „Astrei“ la Oroiu. Duminecă 18 Iulie a. c. a avut loc o reușită serbare în cadrul „Astrei“ în localul școlii primare de Stat din Oroiu, sub conducerea par. local Maxim Pop, președintele, cu concursul elevului Roman Ioan și a tineretului local. După Imnul Regal, par. Maxim Pop arată în cuvinte alese rostul „Astrei“ în susținerea naționalismului mai ales în acest colț de țară. S'a jucat apoi cu mult succes piesa „Gura lumii“ de Nic. Țanțaru, de către tineretul din sat, instruit și condus de Roman Ioan, elev al lic. Titu Maiorescu Aiud. Serbarea s'a încheiat cu un însuflețit „Deșteaptă-te Române“, cântat de întreaga asistență.

Locale. Dumineca viitoare, a VII-a după Rusali, va predica în catedrală par. Ioan Popa, profesor de religie.

— Dumineca trecută, după sf. liturghie, P. S. Ioan al Lugojului, a slujit, în sobor de preoți, un parastas pentru sufletul celui ce a fost Regele Ferdinand I al României și a soției sale Regina Maria.

— Marția trecută, de praznicul Sf. Ilie, patronul aviației române, I. P. S. Valeriu, a asistat la solemnitățile aviației pe Câmpul Libertății.

Regele Suediei joacă tenis cu o echipă română. Faptul s'a petrecut la Stockholm unde regele Gustav V al Suediei — ca tenisman Mister Gustav — a jucat tenis în echipă cu Tănăsescu și ai lui. Rezultate: 6:1, 6:2 și 6:1, pentru Mister G. — Tănăsescu. După terminarea jocului, Suveranul suedez a lăudat „frumosul joc al Românilor în cadrul campionatului internațional“.

Sicilia a fost invadată. Sâmbăta trecută, în zorii zilei, Puterile aliate, au isbutit, prin surprindere, să-și pună piciorul pe pământul Siciliei. Și anume în partea sudică a insulei. S'au dat și se dau lupte grele cu dușmanul care s'au stabilit la Licata, Gela, Pachino, Siracusa și Augusta, aflându-se acum în fața Cataniei. — Intre timp au fost cumplit bombardat Torino, unde au fost distruse vestite așezăminte culturale și șapte biserici, între cari s'a nimerit și celebra biserică Sf. Dominic.

Domul din Köln a fost bombardat. Minunea arhitectonică, asemenea căreia nu prea cunoaște lumea, domul din Köln, a căzut jertfă aviației engleze. Mari părți din cupole s'au prăbușit la pământ. Orga din baptisteriu a fost distrusă. Asemenea și naosul din stânga domului. Se spune că actualul Sf. Părinte, pe când era nunțiu papal în Germania, a declarat nu odată că, alături de San Pietro din Roma, domul di Köln e cel mai prețios monument arhitectonic al lumii catolice.

Sugestie nu tocmai duhovnicească. Cum scriu gazetele, arhiepiscopul anglican Cyril Barbet al Newyorkului, apăsând, cu tâlc pe cuvântul că: „In viață adesea e cu neputință să se aleagă dintre două rele, răul mai mic“, și-a dat cu părerea că „răul mai mic“ în actualul războiu ar fi... bombardarea mai strâșnică a Germaniei și Italiei. În felul acesta crede „I. P. S. S.“ că s'ar găta mai repede prăpădul ce bântue lumea.

† Maria Moldovanu nasc. Negruțiu, soția par. Aron Moldovanu din Gănești, a trecut la cele veșnice în ziua de 4 Iulie c., într'al 54-lea an al vieții și 34 al fericitei sale căsătorii. Fie-i partea cu dreptii!

Telefonul „Unirii“

N. Radu. Lupeni. Am primit 400 Lei, abonament pe 1941 și 1942.

Gh. Moldovan. Ocna Mureș. Am primit 500 lei, din care sumă 100 lei s'a contat pe anul curent.

M. Ionașcu Făgăraș. Primit 400 Lei. Achitat până la 30 VI 1943.

Oficiul parohial Petrila. Am primit 1250 Lei, cari s'au contat în felul următor: 250 Lei p. Dna I Nica, 250 Lei p. Dl. I. Libor, 350 Lei pentru parohie

Topografia Seminarului Blaj

fiind achitată până la 31 XII 1943, și 400 Lei pentru Par. I. Hangea fiind achitat până la 31. XII 1943. Mulțumim.

Dr. E. Cosgarea, Făgăraș. Vă mulțumim pentru suma de 1000 Lei, ce ne-ați trimis în contul abonamentului pe 1943.

C. Coposu București. Confirmăm primirea sumei de Lei 500 în contul abonamentului pe mătatea a doua a anului curent și Vă mulțumim pentru suprasolvire.

Oficiul parohial Vintire. Suma ce ați trimis am primit-o și s'a contat conform scrisorii din 20. VI 1943.

I. Mureșan, Prisaca. Am primit 300 Lei, cari s'au contat 100 lei pe 1941 și 200 lei pe 1942. Suma de 250 Lei despre care scrieți că ați trimis-o în 19 1942 cu ricipisa N. 22, n'am primit-o. Vă rugăm să ne avizați pe ce adresă ați trimis-o.

Gh. Cazan, Lupeni. Confirmăm primirea sumei de Lei 700 abonament pe 1941-1943.

Gr. Manoilă. Ocnele-mari. Am primit abonamentul pe 1/2 an.

A. Bindea, Brașov. Am primit abonamentul pe anul curent.

C. Someșan. Buteni. Am primit 600 Lei în contul abonamentului pe 1942 și 1943.

D. Stănuleț, Cincul. Am primit 400 Lei în contul abonamentului pe 1943. Vă mulțumim pentru suprasolvire.

Notre Dame de Sion, București. Confirmăm primirea abonamentului pe 1/2 an 1941 și pe 1942.

N. Maniu, Cacica. Chităm primirea sumei de Lei 550, abonament pe 1942 și 1943.

N. Chiciudean, Suata. Am primit abonamentul pe 1942.

Ing. C. Vleja, Bacău. Am primit suma trimisă.

Liceul teoretic de fete „Sf. Ecaterina“ Blaj

Nr. 1473/1943

Aviz

Direcțiunea Liceului teoretic de fete „Sf. Ecaterina“ din Blaj, aduce la cunoștință tuturor elevelor că, în conformitate cu ordinul Nr. 130.456/1943 al Onor. Ministerului Culturii Naționale și al Cultelor, cursurile anului școlar 1943/44 vor începe la 1. Sept. 1943.

Cererile de înscriere se vor înainta cel mai târziu până la data de 15 August a. c. Actele pe care fiecare elevă trebuie să le aibă sunt: 1. Extras de naștere. 2. Extras de botez. 3. Certificat de origine etnică. 4. Certificat pentru ultima clasă promovată. 5. Buletin de revaccinare. 6. Buletin de domiciliu. 7. Dovadă de muncă de război. 8. Fișa medicală, fără de care nu va putea fi înscrisă nici o elevă, conform ordinului Nr. 15.803/1943 al Onor. Inspectorat.

Examenle particulare încep în ziua de 16 August a. c. ora 8 dimineața.

Examenul de admitere în cl. I-a se va ține în ziua de 20 August.

Examenul de admitere în cl. V-a, în ziua de 22 Aug.

Examenle de corigență și de diferență se vor da între 20-25 August a. c.

Elevetele care au dat examenul de admitere în cl. I. în sesiunea Iunie și vor să urmeze cursurile la liceul nostru, vor trebui să ceară aceasta printr-o cerere timbrată, anexând toate actele de mai sus. Numai acele eleve vor fi primite care au obținut cel puțin media 7 (șapte). Cererile trebuiesc înaintate cel mai târziu până la data de 15. Aug. altfel, locurile se vor completa cu cele care vor da examenul în 20 August.

Direcțiunea

Contribuind pentru
Palatul Invalizilor
nu dai un dar, ci plătești o datorie!